

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnemu prejemcu:	K 22—
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četr leta	6—	četr leta	5—
na mesec	2—	na mesec	1—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflove ulice št. 5, (l. nadstropje levo), telefon št. 34

Izhaja vsak dan z večer izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnemu na se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinjarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

"Narodna tiskarna" telefon št. 85.

"Slovenski Narod" velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto	K 25—
pol leta	13—
četr leta	6—
na mesec	2—

celo leto K 28—

13—

za Ameriko in vse druge dežele:

2—

celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnemu na se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.

Volitev v trgovsko in obrtniško zbornico.

Včerajšnja dopolnilna volitev v trgovsko in obrtniško zbornico je prinesla narodno - napredni stranki lep uspeh. Pri zadnji volitvi so bili klerikalec zmagali v kategoriji male trgovine in v kategoriji male obrti. Trdno so pričakovali, da se jim to tudi sedaj posreči, tako trdno so bili prepričani o svoji zmagi, da so očitno odklonili ponudeni jim kompromis in slično razviti zastavili v boju.

Toda pričakovanja klerikalcev so se le v mali meri izpolnili. Klerikalec so pač tudi sedaj ohranili kategorijo male obrti, a zmagali so le z tako neznotno večino menda kakih sto glasov — izgubili pa so kategorijo male trgovine in seveda propadli tudi v vseh drugih kategorijah.

Kategorija male obrti šteje okroglo 6000 volilev, ki so raztreseni po najnežnatnejših vaseh. V tej kategoriji je izid volitev vedno negotov. Navzlie temu, da je agitacija vsled raztresenosti volilev silno težka in je čisto naravno, da imajo domači duhovniki po vseh na te volilev mnogo vpliva, vendar je narodno-napredna stranka dobila v tej kategoriji nad 2000 glasov in samo kakih revnih sto glasov manj, kakor klerikalec. To je dokaz, kako velikanško napredjuje narodno - napredna stranka celo v tej kategoriji in zmagala bi bila že sedaj, da niso klerikalec uganjali nezaslišanih sleparjev vsake vrste in da niso nemškutari pomagali klerikalem.

V kategoriji male trgovine je narodno - napredna stranka zmagala gladko in brez težav, iztrgala jo je klerikalec takoreč na mah iz rok. Ko so pri zadnjih volitvah v tej kategoriji zmagali klerikalec, so zagnali velikanski krik in širokoustno so pripovedovali, kako prodirajo zmagovito na vsi črti. Zdaj so bili iz te kategorije sijajno ven vrženi. Zmaga je zopet narodno - napredna stranka.

V kategoriji srednje trgovine je seveda sijajno zmagala narodno - napredna stranka in ravno tako v kategoriji velike trgovine. V tej kategoriji so klerikalec kandidirali dr. Lampeta. Konsumar — kandidat v veletrgovini. To je res nekaj smehnega. Na zmago klerikalec niti misli.

Postopanje klerikalcev postane umljivo šele, če se pogleda, kako so nemškutari glasovali v drugih kategorijah. Povsed so namreč najgraj nemškutari, najostudnejši kazinotje, najhudobnejši nasprotniki slovenskega naroda glasovali za klerikalec in kaj je naravnje, da so vsled tega klerikalec pomagali nemškutarjem v kategoriji veletrgovine.

Ni se še posušila slovenska kri-

prelita 20. septembra, in že vidimo zopet klerikalec roko v roki z nemškutari.

O tem, kako so klerikalec pri teh volitvah steprili, bomo govorili o drugi priliki. Za danes naj na-

vedemo le eden izgled. Klerikaleci so oddali celo glasovnico pred par tedni umrlega poslanca Lavrenčiča. Ne samo s stališča pijete je to grdbanja, nego tudi dokaz velike brezstnosti, s katero so klerikaleci postopali pri tej volitvi, kajti to vendar ni bilo verjetno, da bi se komisija pri skrutiniju ne spomnila, da je poslanec Lavrenčič mrtev. Če so se klerikaleci upali oddati Lavrenčičev glas, si lahko mislimo, koliko drugih mrličev je volilo za klerikalece.

Toda niti sleparji niti nemška pomoč ni pomagala klerikalem.

Ohranili so za sedaj še kategorijo male obrti, pri prihodnjih volitvah pa bodo zleteli tudi iz te kategorije tako gotovo, kakor bodo zleteli iz kategorije veletrgovine nemškutari.

Vsled raztresenosti volilev silno težka in je čisto naravno, da imajo domači duhovniki po vseh na te volilev mnogo vpliva, vendar je narodno-napredna stranka dobila v tej kategoriji nad 2000 glasov in samo kakih revnih sto glasov manj, kakor klerikalec. To je dokaz, kako velikanško napredjuje narodno - napredna stranka celo v tej kategoriji in zmagala bi bila že sedaj, da niso klerikalec uganjali nezaslišanih sleparjev vsake vrste in da niso nemškutari pomagali klerikalem.

V kategoriji male trgovine je narodno - napredna stranka zmagala gladko in brez težav, iztrgala jo je klerikalec takoreč na mah iz rok. Ko so pri zadnjih volitvah v tej kategoriji zmagali klerikalec, so zagnali velikanski krik in širokoustno so pripovedovali, kako prodirajo zmagovito na vsi črti. Zdaj so bili iz te kategorije sijajno ven vrženi. Zmaga je zopet narodno - napredna stranka.

V kategoriji srednje trgovine je seveda sijajno zmagala narodno - napredna stranka in ravno tako v kategoriji velike trgovine. V tej kategoriji so klerikalec kandidirali dr. Lampeta. Konsumar — kandidat v veletrgovini. To je res nekaj smehnega. Na zmago klerikalec niti misli.

Postopanje klerikalcev postane umljivo šele, če se pogleda, kako so nemškutari glasovali v drugih kategorijah. Povsed so namreč najgraj nemškutari, najostudnejši kazinotje, najhudobnejši nasprotniki slovenskega naroda glasovali za klerikalec in kaj je naravnje, da so vsled tega klerikalec pomagali nemškutarjem v kategoriji veletrgovine.

Ni se še posušila slovenska kri-

prelita 20. septembra, in že vidimo zopet klerikalec roko v roki z nemškutari.

O tem, kako so klerikalec pri teh volitvah steprili, bomo govorili o drugi priliki. Za danes naj na-

vedemo le eden izgled. Klerikaleci so oddali celo glasovnico pred par tedni umrlega poslanca Lavrenčiča. Ne samo s stališča pijete je to grdbanja, nego tudi dokaz velike brezstnosti, s katero so klerikaleci postopali pri tej volitvi, kajti to vendar ni bilo verjetno, da bi se komisija pri skrutiniju ne spomnila, da je poslanec Lavrenčič mrtev. Če so se klerikaleci upali oddati Lavrenčičev glas, si lahko mislimo, koliko drugih mrličev je volilo za klerikalece.

Toda niti sleparji niti nemška pomoč ni pomagala klerikalem.

Ohranili so za sedaj še kategorijo male obrti, pri prihodnjih volitvah pa bodo zleteli tudi iz te kategorije tako gotovo, kakor bodo zleteli iz kategorije veletrgovine nemškutari.

Vsled raztresenosti volilev silno težka in je čisto naravno, da imajo domači duhovniki po vseh na te volilev mnogo vpliva, vendar je narodno-napredna stranka dobila v tej kategoriji nad 2000 glasov in samo kakih revnih sto glasov manj, kakor klerikalec. To je dokaz, kako velikanško napredjuje narodno - napredna stranka celo v tej kategoriji in zmagala bi bila že sedaj, da niso klerikalec uganjali nezaslišanih sleparjev vsake vrste in da niso nemškutari pomagali klerikalem.

V kategoriji male trgovine je narodno - napredna stranka zmagala gladko in brez težav, iztrgala jo je klerikalec takoreč na mah iz rok. Ko so pri zadnjih volitvah v tej kategoriji zmagali klerikalec, so zagnali velikanski krik in širokoustno so pripovedovali, kako prodirajo zmagovito na vsi črti. Zdaj so bili iz te kategorije sijajno ven vrženi. Zmaga je zopet narodno - napredna stranka.

V kategoriji srednje trgovine je seveda sijajno zmagala narodno - napredna stranka in ravno tako v kategoriji velike trgovine. V tej kategoriji so klerikalec kandidirali dr. Lampeta. Konsumar — kandidat v veletrgovini. To je res nekaj smehnega. Na zmago klerikalec niti misli.

Postopanje klerikalcev postane umljivo šele, če se pogleda, kako so nemškutari glasovali v drugih kategorijah. Povsed so namreč najgraj nemškutari, najostudnejši kazinotje, najhudobnejši nasprotniki slovenskega naroda glasovali za klerikalec in kaj je naravnje, da so vsled tega klerikalec pomagali nemškutarjem v kategoriji veletrgovine.

Ni se še posušila slovenska kri-

prelita 20. septembra, in že vidimo zopet klerikalec roko v roki z nemškutari.

O tem, kako so klerikalec pri teh volitvah steprili, bomo govorili o drugi priliki. Za danes naj na-

vedemo le eden izgled. Klerikaleci so oddali celo glasovnico pred par tedni umrlega poslanca Lavrenčiča. Ne samo s stališča pijete je to grdbanja, nego tudi dokaz velike brezstnosti, s katero so klerikaleci postopali pri tej volitvi, kajti to vendar ni bilo verjetno, da bi se komisija pri skrutiniju ne spomnila, da je poslanec Lavrenčič mrtev. Če so se klerikaleci upali oddati Lavrenčičev glas, si lahko mislimo, koliko drugih mrličev je volilo za klerikalece.

Toda niti sleparji niti nemška pomoč ni pomagala klerikalem.

Ohranili so za sedaj še kategorijo male obrti, pri prihodnjih volitvah pa bodo zleteli tudi iz te kategorije tako gotovo, kakor bodo zleteli iz kategorije veletrgovine nemškutari.

Vsled raztresenosti volilev silno težka in je čisto naravno, da imajo domači duhovniki po vseh na te volilev mnogo vpliva, vendar je narodno-napredna stranka dobila v tej kategoriji nad 2000 glasov in samo kakih revnih sto glasov manj, kakor klerikalec. To je dokaz, kako velikanško napredjuje narodno - napredna stranka celo v tej kategoriji in zmagala bi bila že sedaj, da niso klerikalec uganjali nezaslišanih sleparjev vsake vrste in da niso nemškutari pomagali klerikalem.

V kategoriji male trgovine je narodno - napredna stranka zmagala gladko in brez težav, iztrgala jo je klerikalec takoreč na mah iz rok. Ko so pri zadnjih volitvah v tej kategoriji zmagali klerikalec, so zagnali velikanski krik in širokoustno so pripovedovali, kako prodirajo zmagovito na vsi črti. Zdaj so bili iz te kategorije sijajno ven vrženi. Zmaga je zopet narodno - napredna stranka.

V kategoriji srednje trgovine je seveda sijajno zmagala narodno - napredna stranka in ravno tako v kategoriji velike trgovine. V tej kategoriji so klerikalec kandidirali dr. Lampeta. Konsumar — kandidat v veletrgovini. To je res nekaj smehnega. Na zmago klerikalec niti misli.

Postopanje klerikalcev postane umljivo šele, če se pogleda, kako so nemškutari glasovali v drugih kategorijah. Povsed so namreč najgraj nemškutari, najostudnejši kazinotje, najhudobnejši nasprotniki slovenskega naroda glasovali za klerikalec in kaj je naravnje, da so vsled tega klerikalec pomagali nemškutarjem v kategoriji veletrgovine.

Ni se še posušila slovenska kri-

prelita 20. septembra, in že vidimo zopet klerikalec roko v roki z nemškutari.

O tem, kako so klerikalec pri teh volitvah steprili, bomo govorili o drugi priliki. Za danes naj na-

vedemo le eden izgled. Klerikaleci so oddali celo glasovnico pred par tedni umrlega poslanca Lavrenčiča. Ne samo s stališča pijete je to grdbanja, nego tudi dokaz velike brezstnosti, s katero so klerikaleci postopali pri tej volitvi, kajti to vendar ni bilo verjetno, da bi se komisija pri skrutiniju ne spomnila, da je poslanec Lavrenčič mrtev. Če so se klerikaleci upali oddati Lavrenčičev glas, si lahko mislimo, koliko drugih mrličev je volilo za klerikalece.

Toda niti sleparji niti nemška pomoč ni pomagala klerikalem.

Ohranili so za sedaj še kategorijo male obrti, pri prihodnjih volitvah pa bodo zleteli tudi iz te kategorije tako gotovo, kakor bodo zleteli iz kategorije veletrgovine nemškutari.

Vsled raztresenosti volilev silno težka in je čisto naravno, da imajo domači duhovniki po vseh na te volilev mnogo vpliva, vendar je narodno-napredna stranka dobila v tej kategoriji nad 2000 glasov in samo kakih revnih sto glasov manj, kakor klerikalec. To je dokaz, kako velikanško napredjuje narodno - napredna stranka celo v tej kategoriji in zmagala bi bila že sedaj, da niso klerikalec uganjali nezaslišanih sleparjev vsake vrste in da niso nemškutari pomagali klerikalem.

V kategoriji male trgovine je narodno - napredna stranka zmagala gladko in brez težav, iztrgala jo je klerikalec takoreč na mah iz rok. Ko so pri zadnjih volitvah v tej kategoriji zmagali klerikalec, so zagnali velikanski krik in širokoustno so pripovedovali, kako prodirajo zmagovito na vsi črti. Zdaj so bili iz te kategorije sijajno ven vrženi. Zmaga je zopet narodno - napredna stranka.

V kategoriji srednje trgovine je seveda s

Poročilo odbora o delovanju društva v preteklem letu je podal predsednik.

Odbor je imel 8 sej. Pisarna je rešila 83 dopisov. Praznih stanovanj je bilo oglašenih 110, pisarna jih je oddala 76. Čez 1000 slučajev je bilo pravljeno s strankami. Gledo deželnih dokladov je postal odbor deputacije k deželnemu odboru in deželnim poslancem. V ravno tej zadevi je pisarna vložila 40 prošenj pri deželnem odboru. Kakšen uspeh se je dosegel, je znano. Deželni zbor je razveljavil sklep deželnega zabora z dne 24. novembra 1905, da se oproščenje deželnih dokladov podalja za pet let, ter sklenil, da se izterujejo zaostanki teh dokladov. Društvo se je bavilo nadalje s potresnim brezobrestnim državnim posojilom in dasi je minister Korytowski obljubil, da se bo s pobiranjem čakalo do 1912, je vendar došel odlok, da se prošnji ni ugodilo v smislu obljube. Gledo reforme hišnega davka se bodo tozadevni predlogi predložili v posebni spomenici vladi. V tem oziru je bil govornik pri dveh sejah zaveze društva avstrijskih hišnih posestnikov na Dunaju. Stvar še ne bo tako kmalu rešena in se načrt vlade ne sme urešniti, ker bi bil novo breme za hišne posestnike in nobena olajšava. Najboljši bi bil progresivni davek, da plača davka vsak po svojih dodatkih.

Društvo je pristopilo pretekelo leto 47 novih članov, tako da jih je zdaj 275, kar je pri številu 1800 do 2000 hiš v Ljubljani malenkostno število. Dohodkov je imelo društvo 1622 K 22 vin., stroškov pa 1388 K 97 vin., torej 233 K 25 vin. prebitka. Revizor Iludovernik je našel vse knjige in račune v redu. Govornik izreka željo, da bi se delovanje društva še bolj razširilo in da bi mu pristopilo čim največ hišnih posestnikov, ker le z organizacijo se da kaj dosegi. Društvo je docela nepolitično in ima pred cími le gospodarske interese članov. Hišni posestniki je danes le oskrbnik hiše. Društvo je mnenja, kar je bila tudi tendenca zborovanja zaveze na Dunaju, da naj se davek prevale na hišnega najemnika, ki naj ga plača sam, pri tem to pa imel stanovanje samo cenejše.

Poročilo se je odobrilo.

Pri volitvi odbora so bili soglasno z vzklikom izvoljeni gg.: Dobrlet, dr. Gregorić, Korsika, Maurer, dr. Požar, Petkovšek, dr. Pire, Stedry, Röger in Verovšek. Revizorji so Bahovec, Iludovernik in Al. Vodnik.

Članarina ostane ista, in sicer do 1000 K najemnine po 2 K, do 2000 K po 3 K, do 3000 K po 4 K in čez 3000 K po 6 K.

Pri točki »posamezni predlogi« se je vnela dolgotrajna debata o pobiranju deželnih dokladov in kaj bi bilo ukreniti proti tozadevnemu sklepu deželnega zabora.

Prvi je govoril k tej stvari dr. Gregorić. Deželni odbor je odklonil predlog o olajšanju deželnih dokladov, da so namreč hiše, ki so prosti državnega davka, za isto dobo proste državnega davka, za isto dobo tudi deželnih dokladov. Ko so se te doklade jele pobirati od deželnega odbora, je društvo rekuriralo na upravno sodišče, ki je pa izreklo, da dokler se v tem oziru ne izreče deželni zbor, ono ni kompetentno o tem razsojati. Zdaj ko je govoril deželni zbor, ki je odklonil dr. Trillerjev predlog, da se vsa v Ljubljani po 2. juliju 1900 zgrajena poslopja oproste deželnih dokladov za najmanj 5 let in se vrhu tega začasno ustavi izterjanje zastankov, v kolikor ne presega dobe petih let, zdaj se vpraša občni zbor, ali naj se rekurira preti temu sklepu deželnega zabora na upravno sodišče ali kaj mu je storiti.

Dr. Triller je govoril kot deželni poslanec. Rekel je: Kot sem obljubil društvu, sem stavljal v deželnem zboru predlog v prid novohišnjemu. Stal sem na pravnem stališču in stojim še danes, da so dobili pravico do ugodnosti deželnoborskogga sklepa iz leta 1905, vti, ki so zdali hiše po 2. juliju 1900; in sicer za isto dobo, za katero so bile oprošcene prejšnje hiše, zgrajene po potresu. Stavil sem preje od predsednika omenjeni predlog. Predlog je pa padel že v finančnem odseku. Opozarjal sem na juristično nedoslednost, če se sistira oni sklep iz leta 1905. Marsikdo je zidal, ker je bil varan in zapeljan. Opozarjal sem na značilno razliko med besedilom državnega zakona z dne 23. junija 1895 in deželnega z dne 17. decembra 1896, ki je taka, da se ne da kar kratko malo zavrniti trditev, da imajo tudi posestniki hiš, zgrajenih po 2. juliju 1900 ex lego in ne glede na sklep z dne 24. novembra 1905 pravico do oproščenja od deželnih dokladov vsaj za pet let. Svoj predlog sem taktično spremenil, naj se vrne stvar deželnemu zdboru in svrhu, da jo vnovič preštudira s pravnega stališča in oziroma se na gmočni položaj posameznih prizadetih posestnikov, ta čas

začasno ustavi vsako nadaljnje izterjanje deželnih dokladov. Toda tudi ta predlog je padel, ker je glasovala proti S. L. S. in všečnost. Kaj je zdaj storiti. V juristično razmotrovane se ne maram spuščati. Vaš pravni zastopnik naj preštudira stvar in potem ukrene, kakor se mu zdi najboljše. Če so hišni posestniki dobili kako pravico z deželnoborskim sklepom z dne 24. novembra 1905, potem jim je nihče ne more vzeti. Pravijo bi bilo, če bi se bilo v deželnem zboru kaj storilo za Ljubljano. To bi ne bila nobena milost. »Le za kmeta« je bila deviza v deželnem zboru. Hišni posestniki bodo bremena prevalili na svoje stranke. Seveda bi bilo pravljenejše, če bi se davek plačal progresivno in v tem smislu bi bilo treba spremeniči davčno politiko v deželi.

Vrinar Korsika je menil, naj se stori, kolikor se da. Hišni posestniki so bili zapeljani. Ko bi ne bili zidali, kje bi bila zdaj deželna skupina dohodkov? Naj bi bili zahtevali takoj prvo leto tiste doklade pa bi bilo boljše. Je za pritožbo. 2 leti imamo še čas, če se vsi striki potragajo.

Dr. Pire obžaluje, da se občinski zastopnik ljubljanski ni potegnil za novohišarje in da bi bil podpiral dr. Trillerjev predlog v deželnem zboru, saj je pri tem tangiral predvsem interes Ljubljane. Če se ljudem da prilika za podjetnost, si mestu zasiguriva višje doklade. Pritožba na upravno sodišče bo rešena šele v par letih, vkljub temu pa bodo oksekvirali hišne posestnike ves ta čas. Najemščino bo treba povišati, to je edino sredstvo. Novohišarji jo morajo povišati za 15–20%. Hišni posestnik ne more sam plačati doklad; pri tem se bodo okoristili samo starohišarji, ki bodo tudi povišali najemščino. Vsaj za prihodnost mora breme doklad odvaliti od sebe hišni posestnik, pro praeiterito je itak že vse izgubljeno.

Dr. Krisper meni, da pritožba ne bo tako brezuspešna, kajti vsaka krivična stvar najde remeduro. Izreka zahvalo dr. Trillerju, da se je potegoval s toliko vremenu za hišne posestnike. Sicer pa meni, da zadeva glede deželnih dokladov od začetka ni bila dobro uprizorjena. Zakaj se je seglo po 18 ali celo 25 letih pri olajševanju? Dosti bi bilo samo 5 let. Tako pa smo prišli hišni posestniki v zagato, pa tudi deželni odbor, ker so deželne finance slabe. Skrbeti moramo, da se tistim revezem, ki bi sicer izgubili eksistenco, odpise dolg prej ali pozneje. Nato je padel dr. Krisper po narodno-napredni stranki, ki da je prva pokopal zahteve hišnih posestnikov, na kar se zdaj sklicuje tudi S. L. S., ki nas pomiluje, pa je diplomatično stvar izkoristila. Tudi veleposlovstvo je zapustilo hišne posestnike. Od deželnega odbora torej ni pričakovati nič. Kakor rečeno, pritožba ni tako brezuspešna, kot se sodi, saj svoječasni rekurz še leži pri upravnem sodišču. Zadnji sklep deželnega zabora ni jurističen, ker se sklep iz leta 1905. ne sme razveljaviti. Razveljavljenje se izvrši lahko za naprej ne pa za nazaj. S splošnega političnega stališča se ni pritožiti. Pritožba se mora smatrati kot privatna stvar vsakega posameznika. Zato je govornik mnenja, naj se proti deželnemu odboru nadaljuje postopanje, vendar naj pa društvo prepusti to posameznikom.

Dr. Triller: Sklenilo se je, da se podelitevjo hišnim posestnikom pri plačevanju doklad obroki. Nai se potegne društvo pri deželnem odboru prav intenzivno, da se pomaga revezem. Olajšanje za 5 let se zna dosegi in naj se izvaja po pravnim potom! Sicer bi bil pa tudi govornik proti predlogu, da bi se vsem, ki so po potresu zidali, dalo olajšanje doklad 18 ali celo 25 let. Neopravljeno je očitanje glede občinskega sveta. Mogel bi bil le vložiti peticijo na deželni zbor, toda dosegel ne bi bil.

Dr. Tavčar reagira na dr. Krisperjeve besede. Društvo je ne-politično, vendar je dr. Krisper govoril samo politično; dal je bilo narodno-napredni stranki, kot bi bila snedla ljubljanskim hišnim posestnikom olajšave. Dr. Krisper je govoril drugače, kot je bilo sklenjeno v deželnem zboru. Deželni odbor ni anuliral sklepa deželnega zabora o pobiranju dokladov, pač pa z ozirom na slabe deželne finance sklenil, da se predlog zopet predloži deželnemu zboru, kar je bilo čisto pravilno. Narodno-napredna stranka ni imela večine v deželnem zboru. Govornik je mnenja, da se s pritožbo ne bo doseglo nič, ker proti sklepom deželnega zabora ne pomaga ne upravno, ne državno sodišče. Stopite pred deželni odbor in recite: Ti in ti so revez, če jem ne daste olajšav za nazaj, so uničeni.

Dr. Krisper pravi, da ni napadal, ampak le kritiziral. Ne gre, da bi deželni zbor sklenil, kar bi hotel. Pravico imamo se pritožiti.

Dr. Pire pravi, da je edina pot samopomoč. Naj plača najemnik doklade! Nanj se naj navali vse!

Tudi Korsika je za povišanje dokladov.

Predlog, naj se društvo pritoži na upravno sodišče, pade. Sprejme se pa, naj se posamezni člani pritožijo na upravno sodišče, če hočejo in naj stori odbor pri deželnem odboru primerne korake, da se dovoljujejo revnejšim daljšim roki za vračevanje zastankov doklad. Sprejelo se je nato, naj odbor deluje nato, da se vsi hišni posestniki zedinijo na samopomoč in zvišanje najemnine najmanj za 15–20%.

Nato je dr. Gregorić stavil tale predlog:

Odbor se pooblašča, da se obrne do vseh denarnih zavodov, da ne bi delali brezpotrebnih stroškov onin, ki iščejo pri njih posojila in naj bi dodelni zavod nastavil uradnika, ki bi vse uredil brez stroškov za prosilca posojila. Govornik je ožigal posojanje »Kranjske hranilnice«, ki je odgovredala posojila, v kar je bila sicer opravičena, ne bilo bi pa treba tega storiti po odvetniku, ki pri posojilu 30.000 K za 15 vrstic računa dolžnika 50 K. S tem se delajo strankam nepotrebni stroški, ker bi se odpoved lahko zgodila od zavoda samega. Pri nobenem zavodu se ne ravna tako, da bi se varovali interesi dolžnikov, ki edini s svojimi obrestmi vzdržujejo zavod. Najodločnejše pa bi se moral nastopiti, da bi ne smel biti v odboru ali celo na čelu denarnega zavoda tisti, ki bi imel kako osebno korist pri podeljevanju teh posojil in bi to stvar izkoristil zavod in one, ki iščejo posojila pri njem. Zakaj ni »Mestna hranilica« sama povedala, da prevzame vse dolgove za isto obrestno mero, kot so bili pri »Kranjski hranilnici«, ampak jo je bilo zato šele proti.

Dr. Triller je kot član ravnateljstva »Mestne hranilnice« delal, da kar se splošnih očitkov dr. Gregorićevi tiče, ne zadencijo »Mestne hranilnice«. Sodnisko ni odpovedala nikdar niti enega dolga. Krivčeno je očitanje, da »Mestna hranilnica« ni takoj, ko se je pričel bojkot zoper »Kranjsko hranilnico«, razglasila, da sprejema dolgove po isti obrestni meri, kot so bili pri nemškem zavodu. Tak razglas je bil nemogoč v okviru pravil »Mestne hranilnice«, ki je moralna vselej šele preiskati, če je posojilo dosti varno. Do danes je »Mestna hranilnica« dajala posojila po isti visokosti, kot so bila dajana pri »Kranjski hranilnici«. Glede očitanja, da je bilo treba za obrestno mero šele beračiti, je odgovoriti: Oficijalna obrestna mera je pri »Mestni hranilnici« za posojila 4 $\frac{3}{4}$ %, že zato, ker se dajo posojila ven iz dežele. Vendar se pa sme doma na Kranjskem dovoliti posojilo tudi po 4 $\frac{1}{2}$ %, če znaša nad 10.000 K. V Ljubljani se je dovolilo to vselej, samo prositi je treba.

Pri vseh denarnih zavodih morajo biti ljudje, ki so juristi, ker jurističnega nasveta v ravnateljstvu ne morejo pogresati. Kar se tiče izkoriscanja mandata, ki ga ima kdo pri kakem denarnem zavodu, naznamjam, da jaz vedno odklanjam vsako posredovanje pri podeljevanju posojil. Krivčeno ni, če ima kdo kaj koristi od svojega mandata, le izkorističati tega ne sme. Uradništvo »Mestne hranilnice« ima analog, da će pride kdo prosit posojila, se mu reče, naj se posluži kateri poslovni pisarne v Ljubljani. Te pravice se ne sme odrekati. Če pa donesete dokaze, da se je pri nas izvršila kaka presija, naznamjam le konkretno slučajev v ravnateljstvu »Mestne hranilnice« bo z vso brezobzirnostjo postopalo proti dotičniku. Zoper zlorabo vsakega častnega mesta sem vedno.

Da bi uradniki denarnega zavoda sestavljali prošnje, da se dobi posojilo, ni nikjer na svetu. V to bi bilo treba jurista. Naj nastavi organizirano društvo hišnih posestnikov človeka, ki bo opravljal te posle.

Dr. Pire pravi, da v ravnateljstvu in upravnem svetu »Kmetijske posojilnice« ni nobenega jurista.

Dr. Gregorić: Tudi v »Ljudski posojilnici« so juristi.

Dr. Gregorićev predlog prvikrat ni bil sprejet, ko se je pa glasovalo v drugič, je pa bil.

Predsednik je nato zaključil zborovanje in prosil deželne poslance, naj zastopajo enako vse hišarje. Zahvalil se jim je, da so doslej zastopali teh interese.

Dnevne vesti.

v Ljubljani, 29. januarja.

Zaplemba in — grožnja. Včerajšnjo številko je nam državna oblast zaplenila radi uvodnika »Kranjske hranilnice«, ki je v zadnjem času postala sakrosankten zavod. Odlok, s katerim se je nam naznana zaplemba, ima na koncu tole zagonetno pripombo, ki jo je pač

smatrati kot grožnjo: »Ta naznanila ne izključuje (izključuje) zasledovanja zastran drugih ne naznanih razlogov. — C. kr. deželno predsedništvo v Ljubljani, dne 28. januarja 1909.« P. W. R. A. T. S. C. H. O.

— Volitev v trgovsko in obrtniško zbornico. O izidu te volitve v občini in o njenem pomenu gorovimo v današnjem članku, spisanem po prvem površnem pregledu glasovne. Danes dopoldne je bil skritinij končan. Definitivni rezultat je tak, kakor je označen v članku. V kategoriji velike industrije se Nemci sami niso mogli dolgo zediniti. Če bi se bili klerikalci pridružili naprednjakom, bi bil nemški kandidat poražen. Toda klerikalci so raje odali glasove za g. Kobija, kakor za naprednega kandidata in s tem pomagali kandidatu Nemcem v nemškutarju. Upravni svet »Uniona«, ki ima sedem glasov, je ostal doma. Gospod Kregar je še v zadnjem trenutku izjavil, da »Unionov« glasovne ne odda, ker mu je to stranka prevedala. Slovenski kandidat Kotnik je navzlie temu dobil ravnotoliko glasov, kakor nemškutar Pammer. Moral je odločiti zreb in zreb je odločil za nemškutarja. To je uspeh klerikalcev, ki so svojih par glasov raje dali Kobiju, o katerem so vedeli, da sploh v poštev ne pride, kakor pa slovenskemu kandidatu. — V montanski skupini, kjer je le sedem volilec, se je volitev udeležilo pet opravičencev. Slovenci tu nimajo volilec. Izvoljena sta bila nesrečni upravitelj mas advokat dr. Ambrožič in zvonar Samassa. Vnapovijoč škandal je, da je e. kr. rudnik v Idriji, na čelu mu je menita »Čeh« Bilek, oddal svoj glas za kazinoško listo. Erarično podjetje v slovenski deželi je tako drzno, da voli razvpite ultragermanske kričače. Slovenski poslanci bodo vsaj vprašali poljedelskega ministra, kaj je kaj takega mogoče. — V veliki kategoriji »Mestne hranilnice« delajo klerikalci, ki so vsega vpletli v veliko skupino. Izvoljena sta bila nesrečni upravitelj mas advokat dr. Ambrožič in zvonar Samassa. Vnapovijoč škandal je, da je e. kr. rudnik v Idriji, na čelu mu je menita »Čeh« Bilek, oddal svoj glas za kazinoško listo. Erarično podjetje v slovenski deželi je tako drzno, da voli razvpite ultragermanske kričače. Slovenski poslanci bodo vsaj vprašali poljedelskega ministra, kaj je kaj takega mogoče. — V kategoriji »Mestne hranilnice« delajo klerikalci, ki so vsega vpletli v veliko skupino. Izvoljena sta bila nesrečni upravitelj mas advokat dr. Ambrožič in zvonar Samassa. Vnapovijoč škandal je, da je e. kr. rudnik v Idriji, na čelu mu je menita »Čeh« Bilek, oddal svoj glas za kazinoško listo. Erarično podjetje v slovenski deželi je tako drzno, da voli razvpite ultragermanske kričače. Slovenski poslanci bodo vsaj vprašali poljedelskega ministra, kaj je kaj takega mogoče. — V kategoriji »Mestne hranilnice« delajo klerikalci, ki so vsega vpletli v veliko skupino. Izvoljena sta bila nesrečni upravitelj mas advokat dr. Ambrožič in zvonar Samassa. Vnapovijoč škandal je, da je e. kr. rudnik v Idriji, na čelu mu je menita »Čeh« Bilek, oddal svoj glas za kazinoško listo. Erarično podjetje v slovenski deželi je tako drzno, da voli razvpite ultragermanske kričače. Slovenski poslanci bodo vsaj vprašali poljedelskega ministra, kaj je kaj takega mogoče. — V kategoriji »Mestne hranilnice« delajo klerikalci, ki so vsega vpletli v veliko skupino. Izvoljena sta bila nesrečni upravitelj mas advokat dr. Ambrožič in zvonar Samassa. Vnapovijoč škandal je, da je e. kr. rud

